

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ Α

ΘΕΜΑ Α1.

1. Να καταγράψετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- α. Διχοτόμηση του χαρτονομίσματος
- β. Νέα γενιά
- γ. Υπουργείο Περιθάλψεως
- δ. Ηνωμένη Αντιπολίτευσης

2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι:

- α. Η οικονομική πολιτική του Βενιζέλου οδήγησε για μια σειρά ετών σε ελλειμματικούς προϋπολογισμούς.
- β. Το βενιζελικό κόμμα ήταν προσωποπαγές αλλά σημαντικό ρόλο έπαιζαν οι σύνδεσμοι των Φιλελευθέρων.
- γ. Το Σεπτέμβριο του 1922 ιδρύθηκε ένας αυτόνομος οργανισμός με πλήρη νομική υπόσταση, η Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων.
- δ. Στις 10 Ιουνίου 1930 υπογράφηκε η Συμφωνία της Αγκυρας που αποτελούσε το οικονομικό σύμφωνο μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.
- ε. Η δίχρονη παρουσία του Χρυσανθου στην Τραπεζούντα ήταν αληθινό διάλειμμα δημοκρατίας και αρμονικής συμβίωσης χριστιανών και μουσουλμάνων.

ΘΕΜΑ Α2.

1. Περιγράψτε τις ενέργειες της Τράπεζας της Ελλάδας την περίοδο 1928-1932 και το ρόλο που αυτή έπαιξε στην οικονομική ανάπτυξη του κράτους.

2. Παρουσιάστε τα προσφυγικά ρεύματα Ελλήνων κατά τις δύο πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα από:

- α) Βουλγαρία,
- β) Ρωσία και
- γ) Ρουμανία

ΟΜΑΔΑ Β

ΘΕΜΑ Β1.

Διαβάστε προσεκτικά την παρακάτω πηγή και, σε συνδυασμό με τις ιστορικές σας γνώσεις, απαντήστε στις ερωτήσεις:

- α. Τι γνωρίζετε για τα γεγονότα μετά την πτώχευση του 1893 που οδήγησαν στην εκδήλωση του στρατιωτικού κινήματος στις 15 Αυγούστου 1909;
- β. Να αναφερθείτε στα αιτήματα που διατυπώθηκαν στα πλαίσια του Στρατιωτικού Συνδέσμου αλλά και στις πολιτικές συνέπειες που επέφερε αυτός μέχρι και τη διάλυσή του.

Πηγή 1

Η καθολική λαϊκή δυσφορία δεν αφήκε, όπως ήταν φυσικό, ανεπηρέαστους τους μεσαίους και κατώτερους αξιωματικούς του στρατεύματος, οι οποίοι, εκτός από το γεγονός ότι πιέζονταν από το αφόρητο ασφυκτικό κλίμα του κοινωνικού και πολιτικού αδιεξόδου που επικρατούσε στην Ελλάδα, είχαν και ιδιαίτερους λόγους δυσφορίας λόγω της άθλιας κατάστασης στο στράτευμα, όπου ομάδες συμφερόντων, υπό την ηγεσία του Διαδόχου (σημ. του Κωνσταντίνου), είχαν ενσπείρει βαθύτατη αναταραχή στις τάξεις του, διατηρώντας το σώμα σε διαρκή αναστάτωση και τα δημοκρατικά και αντιδημοκρατικά μεσαία και κατώτερα στελέχη του σε κατάσταση πλήρους απομόνωσης.

Οι πρώτες οργανωμένες κινήσεις των κατώτερων αξιωματικών για την αντιμετώπιση της έκρυθμης κατάστασης, άρχισαν να σημειώνονται το Μάιο του 1909...

Τάσος Βούρνας, ο.π., σελ 596

ΘΕΜΑ Β2.

Στηριγμένοι στην πηγή που ακολουθεί και στις ιστορικές σας γνώσεις, να ερμηνεύσετε τη στάση του Ελ. Βενιζέλου απέναντι στο ποντιακό ζήτημα.

Πηγή 1

Οι απόψεις όμως του Βενιζέλου σχετικά με το ποντιακό ζήτημα, που σχηματίστηκαν με βάση τις εκθέσεις του ειδικού στρατιωτικού εκπροσώπου του στον Πόντο συνταγματάρχη Καθενιώτη, όπως ο Έλληνας πρωθυπουργός τις εξέφρασε και σε δηλώσεις του προς τον τύπο τον Ιανουάριο του 1919, έτειναν προς τη λύση συνεργασίας του ελληνικού και αρμενικού στοιχείου σε ένα αρμενικό κράτος. Σ' αυτή τη λύση προσανατολιζόνταν και Ελληνοαρμενικοί κύκλοι στην Κωνσταντινούπολη, συγκεκριμένα το Αρμενικό Πατριαρχείο, το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και το Ελληνικό Συμβούλιο. Αντίθετα τα αιτήματα των Ποντίων για ανεξάρτητο κράτος και ακόμη περισσότερο για ένωση με την Ελλάδα κρίνονταν από το Βενιζέλο τουλάχιστον ως ουτοπικά. Οι δηλώσεις του Έλληνα πρωθυπουργού προκάλεσαν θύελλα αντιδράσεων των ποντιακών οργανώσεων που με διαβήματά τους προς τους αντιπροσώπους των Δυνάμεων στο Παρίσι επέμεναν στην ένωση του Πόντου με την Ελλάδα.

Στις 22 Ιανουαρίου/4 Φεβρουαρίου, αναπτύσσοντας ο Βενιζέλος στο Ανώτατο Συμβούλιο τις ελληνικές διεκδικήσεις, εξέφρασε την αντίθεσή του για τη δημιουργία Ποντιακής Δημοκρατίας και υποστήριξε την ένταξη της Τραπεζούντας στο Αρμενικό κράτος. Η υποχωρητικότητα του Έλληνα πρωθυπουργού σε αίτημα, που είχε ελάχιστες πιθανότητες να γίνει δεκτό, αποσκοπούσε στην αποτελεσματικότερη προβολή των υπόλοιπων εθνικών διεκδικήσεων. Όπως ήταν φυσικό όμως προκάλεσε και πάλι αντιδράσεις των Ποντίων, που στην Κωνσταντινούπολη εκδηλώθηκαν με την υποβολή υπομνημάτων προς τους αρμοστές των Δυνάμεων, στα οποία επαναλάμβαναν το αίτημα της ενώσεως με την Ελλάδα ή τουλάχιστον της δημιουργίας «Ελληνικής Δημοκρατίας του Πόντου».

Εξάλλου, ένα νέο ποντιακό συμβούλιο στο Βατούμ ζήτησε από την ελληνική κυβέρνηση να στείλει στρατεύματα για να καταλάβει τον Πόντο (τέλη Φεβρουαρίου 1919).

Η συμμετοχή της Ελλάδος στην εκστρατεία της Ουκρανίας ανάγκασε το Βενιζέλο να αναθεωρήσει κάπως την ποντιακή του πολιτική: χιλιάδες Έλληνες της νότιας Ρωσίας, που διώκονταν από το νέο ρωσικό καθεστώς, κατέφευγαν στον Πόντο, ενισχύοντας αριθμητικά τον ελληνικό πληθυσμό της περιοχής.